

GEZONDHEID

UZ Antwerpen kijkt voor oprichting alcoholkliniek voor jongeren naar aanpak van Nederlandse collega's

“Te veel alcohol op jonge leeftijd maakt je daadwerkelijk dommer”

Vorig jaar belandden 336 stomdronken minderjarigen op een spoedafdeling in de provincie Antwerpen. Dat aantal blijft al zes jaar min of meer stabiel. Maar om het opnieuw te laten dalen, komen de acht jaar oude plannen van het UZA om een alcohol-polikliniek voor jongeren op te richten weer boven water.

In 2011 was er in het UZA voor het eerst sprake van een samenwerking met de Nederlandse kinderarts Nico van der Lely, oprichter van de Stichting Jeugd en Alcohol. Die begon al in 2007 in een ziekenhuis in Delft met wat hij een ‘alcoholopoli’ noemt. Minderjarigen die met een alcoholintoxicatie op de spoedafdeling belanden, worden achteraf niet zomaar naar huis gestuurd, maar moeten een follow-upbehandeling volgen. Ondertussen zijn er al twaalf Nederlandse ziekenhuizen die het systeem gebruiken. En in Vlaanderen zijn de plannen om het over te nemen het verst gevorderd in het UZA.

“We werken vaak samen met dokter Van der Lely”, zegt Jozef De Dooy, kinderarts op de intensieve zorgen van het UZA. “Maar we konden zijn systeem niet zómaar overnemen. Het was wachten op betrouwbare wetenschappelijke cijfers die het probleem over een lengte van tijd in kaart brengen.”

Die cijfers zijn er nu. Het Intermutualistisch Agentschap, dat zeven Belgische ziekenfondsen vertegenwoordigt, brengt het alcoholprobleem bij minderjarigen in kaart sinds 2008. In dat jaar werden in onze provincie 216 jongeren met een alcoholvergiftiging opgenomen. In 2018 waren het er al 336. Dat was weliswaar zes minder dan in 2017, maar het aantal schommelt al sinds 2013 rond dezelfde waarden. Dan weer wat hoger, dan weer wat lager. Fundamenteel zakken de cijfers niet.

Minder IQ

In Nederland zakken de cijfers wél. Onder impuls van de Stichting Jeugd en Alcohol werd reclame voor alcohol vóór 21u verboden en kwam er in 2014 een volledig alcoholverbod voor minderjarigen, terwijl je in Vlaanderen vanaf 16 jaar nog steeds bier en wijn mag drinken. Maar de grootste troef van de teams van dokter Van der Lely is hun aanpak, die volledig gericht is op bewustmaking van de jongeren.

“Wij tonen hen wat alcohol doet met een onvolwassen brein”, zegt de Nederlandse arts. “Kort nadat ze zijn opgenomen, zet een

van onze artsen hen voor een computer en legt die aan de patiënten uit welke risico's ze nemen. Als je nog niet volwassen bent, is je brein nog niet volgroeid en kan een overdosis alcohol zomaar 10 tot 15 punten van je IQ afschaven. Uit onderzoek van kinderpsychologen blijkt dat bij herhaaldelijke opname ongeveer de helft kans heeft op een IQ-verlies van 15 tot 20 punten. Vandaar dat we dat willen voorkomen: te veel alcohol maakt je op die leeftijd daadwerkelijk dommer. En dan zijn er nog de risico's op lange termijn, bijvoorbeeld op kanker. Zes maanden na de opname moeten die kinderen nog

eens terugkomen met hun ouders. Niet alleen bij de kinderarts, maar ook bij een psycholoog.”

Geen totaalverbod

De totaalaanpak slaat aan, zegt dokter Van der Lely, die woensdag nog een les komt geven op de UAntwerpen: “Veel jongeren zeggen ons: ‘Waarom wisten we dit niet?’ En ook bij de ouders verandert de attitude. Nog slechts een kleine minderheid vindt het oké wanneer hun minderjarige kinderen een glas meedrinken. We hebben nog maar 3% recidivisme en we zien geen prille tieners meer in onze spoedafdelingen.”

Dat de Belgische overheid de stap naar een totaalverbod voor minderjarigen niet wil zetten, begrijpt Nico van der Lely niet. “De baten die de schatkist heeft van alcoholverkoop aan jongeren wegen totaal niet op tegen de kosten. Dan gaat het niet alleen over de medische kosten, maar ook over het intellectueel verlies. We hebben steeds minder kinderen. Zorg er dan voor dat je hen beter beschermt.”

Geoliede machine

Dokter Jozef De Dooy van het UZA is onder de indruk van de “perfect geoliede machine” die zijn collega-kinderarts in Nederland op de rails heeft gezet. Met de data van het IMA heeft hij eindelijk een basis om mee te werken. “Dankzij de cijfers krijgen niet alleen wij, maar ook steeds meer betrokken partijen een duidelijk zicht op het probleem en de noodzaak er iets aan te doen. Daarom gaan we zo snel mogelijk alle partners rond de tafel uitnodigen om vanuit het UZA een gelijkaardige structuur als in Nederland uit te bouwen. Maar dat zal nog niet voor meteen zijn. Geef ons nog wat tijd.”

PATRICK VINCENT

FOTO'S RR

Jozef De Dooy

Kinderarts UZ Antwerpen

“We gaan zo snel mogelijk alle partners uitnodigen om met het UZA een gelijkaardige structuur als in Nederland uit te bouwen.”

Nico van der Lely

Kinderarts Reinier de Graaf Ziekenhuis Delft

“Wij tonen jongeren wat alcohol doet met een onvolwassen brein. Wij zien geen prille tieners meer in onze spoedafdelingen.”